ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1991

Vyhlásené: 27.08.1991 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

333

ZÁKON

z 10. júla 1991

o Federálnom policajnom zbore a Zbore hradnej polície

Federálne zhromaždenie Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky sa uznieslo na tomto zákone:

§ 1
Úvodné ustanovenia

(1) Zriaďujú sa Federálny policajný zbor a Zbor hradnej polície (ďalej len „policajné zbory“).

(2) Policajné zbory sú ozbrojené bezpečnostné zbory Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky, ktoré plnia úlohy vo veciach vnútorného poriadku a bezpečnosti v rozsahu vymedzenom týmto zákonom alebo inými zákonmi na celom území Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky.

(3) Policajné zbory sú nezávislé od politických strán a politických hnutí a vo svojej činnosti sa riadia ústavnými zákonmi, zákonmi a ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi.

(4) Policajné zbory pri plnení svojich úloh spolupracujú; takisto spolupracujú s Políciou Českej republiky a Policajným zborom Slovenskej republiky a Federálnou bezpečnostnou informačnou službou.

PRVÁ HLAVA
ÚLOHY, RIADENIE A ORGANIZÁCIA FEDERÁLNEHO POLICAJNÉHO ZBORU

§ 2
Úlohy Federálneho policajného zboru

(1) Federálny policajný zbor plní tieto úlohy:

a) vedie boj proti terorizmu,

b) zabezpečuje ochranu štátnych hraníc vo vymedzenom rozsahu,

c) odhaľuje trestnú činnosť organizovanú v spojení s cudzinou a organizovanú trestnú činnosť súvisiacu s nedovolenou výrobou, držaním a rozširovaním drog, s pašovaním a s falšovaním a pozmeňovaním peňazí, známok a cenných papierov,

d) zabezpečuje ochranu ústavných činiteľov Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky a bezpečnosť chránených osôb, ktorým sa pri ich pobyte na území Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky poskytuje osobná ochrana podľa medzinárodných dohôd,

e) zabezpečuje ochranu zastupiteľských úradov a ochranu objektov osobitného významu,

f) vykonáva vyšetrovanie o trestných činoch proti bezpečnosti štátu,

g) prejednáva priestupky podľa osobitného zákona,[1])

h) vedie celoštátne evidencie a štatistiky potrebné na plnenie svojich úloh,

ch) vykonáva špeciálnu expertíznu činnosť, pokiaľ ju nemožno zabezpečiť v rámci republík,

k) spolupracuje s medzinárodnou organizáciou Interpol a ďalšími medzinárodnými organizáciami za účasti orgánov republík,

l) vyhlasuje celoštátne pátranie.

(2) Federálny policajný zbor plní tiež úlohy štátnej správy, pokiaľ tak ustanovuje osobitný zákon.[2])

(3) Úlohy služby rýchleho nasadenia sú upravené v § 58 tohto zákona.

§ 3
Riadenie a organizácia Federálneho policajného zboru

(1) Federálny policajný zbor je podriadený ministrovi vnútra Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky (ďalej len „minister vnútra“).

(2) Na čele Federálneho policajného zboru je riaditeľ Federálneho policajného zboru (ďalej len „riaditeľ“).

(3) Riaditeľa vymenúva a odvoláva minister vnútra, ktorému je riaditeľ z výkonu svojej funkcie zodpovedný.

(4) Vo Federálnom policajnom zbore pôsobí najmä služba kriminálnej polície, ochranná služba, služba ochrany objektov osobitného významu, služba rýchleho nasadenia, služba cudzineckej a pohraničnej polície, pátracia služba, letecká služba a služba vyšetrovania.

(5) Služba vyšetrovania Federálneho policajného zboru je organizačne samostatnou súčasťou Federálneho policajného zboru a je podriadená ministrovi vnútra.

(6) Organizáciu Federálneho policajného zboru, najmä riadenie útvarov a služieb a súčinnosť medzi nimi určí minister vnútra.

§ 4
Vyšetrovatelia

(1) Vyšetrovateľov Federálneho policajného zboru (ďalej len „vyšetrovatelia“) vymenúva minister vnútra.

(2) Podmienky vymenovania vyšetrovateľov ustanovuje osobitný zákon.[3])

(3) Vyšetrovatelia sú vo veciach, ktoré vyšetrujú,[4]) viazaní len ústavnými zákonmi, zákonmi a ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi a v rozsahu ustanovenom Trestným poriadkom, pokynmi prokurátora.

(4) Vyšetrovatelia sú vo veciach výkonu služby podriadení riaditeľovi útvaru vyšetrovania Federálneho policajného zboru.

(5) Vyšetrovatelia sú vo veciach, ktoré vyšetrujú, oprávnení požadovať od služieb Federálneho policajného zboru, Polície Českej republiky a Policajného zboru Slovenskej republiky v súlade so zákonmi a inými všeobecne záväznými právnymi predpismi vykonanie úkonov nevyhnutných pre vyšetrovanie, ak to vyžaduje povaha alebo účel takého úkonu. Služby Federálneho policajného zboru sú povinné týmto požiadavkám vyhovieť; rovnako tak sú povinné vyhovieť požiadavkám

vyšetrovateľov a útvarov vyšetrovania Polície Českej republiky a Policajného zboru Slovenskej republiky.

DRUHÁ HLAVA
ÚLOHY A ORGANIZÁCIA ZBORU HRADNEJ POLÍCIE

§ 5
Úlohy Zboru hradnej polície

Zbor hradnej polície plní tieto úlohy:

a) zaisťuje osobnú bezpečnosť prezidenta Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky,

b) zabezpečuje ochranu objektov, v ktorých sa zdržiava prezident Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky.

§ 6
Organizácia a riadenie Zboru hradnej polície

(1) Zbor hradnej polície je podriadený náčelníkovi vojenskej zložky Kancelárie prezidenta Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky.[5])

(2) Na čele Zboru hradnej polície je riaditeľ, ktorého vymenúva a odvoláva náčelník vojenskej zložky Kancelárie prezidenta Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky.

(3) Organizáciu Zboru hradnej polície určí náčelník vojenskej zložky Kancelárie prezidenta Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky.

TRETIA HLAVA
POVINNOSTI, OPRÁVNENIA A PROSTRIEDKY POLICAJTA

PRVÝ ODDIEL
POVINNOSTI POLICAJTA

Povinnosti pri služobných zákrokoch, služobných úkonoch a ostatnej služobnej činnosti

§ 7

(1) Pri vykonávaní služobných zákrokov, služobných úkonov, ako aj pri ostatnej služobnej činnosti je policajt povinný dbať na česť, vážnosť a dôstojnosť osôb i svoju vlastnú a nepripustiť, aby osobám v súvislosti s touto činnosťou vznikla bezdôvodná ujma a prípadný zásah do ich práv a slobôd prekročil mieru nevyhnutnú na dosiahnutie účelu sledovaného služobným zákrokom, služobným úkonom alebo inou služobnou činnosťou, pokiaľ to okolnosti dovoľujú.

(2) Policajt je povinný pri vykonávaní služobného zákroku, služobného úkonu alebo inej služobnej činnosti spojenej so zásahom do práv alebo slobôd osôb poučiť ich, pokiaľ to okolnosti prípadu dovoľujú, o ich právach; v opačnom prípade ich poučí dodatočne.

(3) Ak sa má vykonať osobná prehliadka (včítane batožiny) u ženy, má táto právo požiadať, aby túto prehliadku vykonala policajtka, pokiaľ nejde o nutný okamžitý zákrok.

§ 8

(1) Policajt je povinný v službe vykonať v medziach tohto zákona služobný zákrok, služobný úkon, prípadne urobiť iné opatrenia nevyhnutné na vykonanie služobného zákroku alebo služobného úkonu, najmä upovedomiť najbližší útvar Federálneho policajného zboru, Polície

Českej republiky alebo Policajného zboru Slovenskej republiky, ak je páchaný trestný čin alebo priestupok, alebo ak je dôvodné podozrenie z ich páchania.

(2) Policajt je povinný, pokiaľ to dovoľuje jeho zdravotný stav a nie je pod vplyvom liekov alebo iných látok, ktoré by znižovali jeho schopnosť konať, vykonať i v čase mimo služby služobný zákrok v medziach tohto zákona, prípadne upovedomiť najbližší útvar Federálneho policajného zboru, Polície Českej republiky alebo Policajného zboru Slovenskej republiky, ak je páchaný trestný čin alebo priestupok, ktorým je bezprostredne ohrozený život, zdravie alebo majetok.

§ 9

Policajt nie je povinný vykonať služobný zákrok, ak

a) na jeho vykonanie nebol odborne vyškolený alebo vycvičený a ak povaha služobného zákroku také odborné vyškolenie alebo vycvičenie vyžaduje,

b) tomu bráni dôležitý záujem služby.

§ 10

(1) Policajt nie je povinný vykonať služobný zákrok pri výkone služby z dôvodu dôležitého záujmu služby, ak vykonáva alebo zabezpečuje

a) operatívnu činnosť, včítane používania operatívnych prostriedkov,

b) pátraciu činnosť pri bezprostrednom prenasledovaní páchateľa trestnej činnosti,

c) služobný zákrok pod jednotným velením,

d) bezpečnosť chránených osôb,

e) leteckú činnosť,

f) šifrovú alebo kuriérnu službu, pri ktorej by mohlo dôjsť k ohrozeniu včasného odovzdania šifrovaných správ alebo k ohrozeniu prepravovaných vecí,

g) pyrotechnické práce,

h) služobný zákrok, ktorého nedokončenie by malo vážnejšie dôsledky, ako nevykonanie nového zákroku nevyhnutného na odstránenie bezprostredného ohrozenia.

(2) Pri plnení úloh uvedených v odseku 1 je policajt povinný vykonať služobný zákrok alebo iné opatrenie nevyhnutné na odstránenie bezprostredného ohrozenia, ak to dovoľujú okolnosti prípadu, ak je ohrozený vyšší záujem ako záujem chránený úlohou, ktorú plní.

(3) Policajt je povinný, ak to dovoľujú okolnosti prípadu, zabezpečiť upovedomenie príslušného útvaru policajného zboru.

§ 11

(1) Policajt je pri vykonávaní služobného zákroku povinný, pokiaľ to povaha a okolnosti dovoľujú, použiť zodpovedajúcu výzvu.

(2) Pokiaľ to povaha služobného zákroku vyžaduje, použije policajt pred výzvou slová „V mene zákona!“.

(3) Každý je povinný uposlúchnuť výzvu zakročujúceho policajta.

(4) Kto neuposlúchne výzvu zakročujúceho policajta, môže byť postihnutý podľa osobitného zákona.[6])

§ 12

(1) Policajt je povinný pri výkone svojej právomoci preukázať svoju príslušnosť k policajnému zboru, pokiaľ to povaha a okolnosti služobného zákroku alebo služobného úkonu dovoľujú.

(2) Príslušnosť k policajnému zboru preukazuje policajt služobnou rovnošatou, ktorá je pri výkone služby označená identifikačným číslom, alebo služobným preukazom alebo odznakom služby kriminálnej polície alebo ústnym vyhlásením „polícia“.

(3) Ústnym vyhlásením „polícia“ preukazuje policajt svoju príslušnosť k policajnému zboru len vo výnimočných prípadoch, keď okolnosti služobného zákroku neumožňujú túto príslušnosť preukázať služobnou rovnošatou, služobným preukazom alebo odznakom služby kriminálnej polície. Služobnou rovnošatou, služobným preukazom alebo odznakom služby kriminálnej polície sa policajt preukáže ihneď, len čo to okolnosti služobného zákroku dovolia.

§ 13

Federálne ministerstvo vnútra ustanoví vyhláškou bližšie podrobnosti o preukazovaní príslušnosti policajtov k policajným zborom.

DRUHÝ ODDIEL
OPRÁVNENIA POLICAJTA

§ 14
Oprávnenie požadovať vysvetlenia

(1) Policajt je oprávnený požadovať potrebné vysvetlenia od osoby, ktorá môže prispieť k objasneniu skutočností dôležitých pre odhalenie trestného činu alebo priestupku a ich páchateľa, ako aj pre vypátranie hľadaných alebo nezvestných osôb a vecí, a v prípade potreby ju vyzvať, aby sa v primeranej lehote dostavila na určené miesto na spísanie zápisnice o podaní vysvetlenia. Pri odhaľovaní závažnej trestnej činnosti je osoba povinná vyhovieť ihneď.

(2) Osoba je povinná požiadavke alebo výzve podľa odseku 1 vyhovieť.

(3) Vysvetlenie môže odoprieť osoba, ktorá by ním sebe, svojmu príbuznému v priamom pokolení, súrodencovi, osvojiteľovi, osvojencovi, manželovi alebo druhovi, ako aj iným osobám v rodinnom alebo obdobnom pomere, ktorých ujmu by právom pociťovala ako vlastnú ujmu, spôsobila nebezpečenstvo trestného stíhania alebo nebezpečenstvo postihu za priestupok.

(4) Vysvetlenie sa nesmie požadovať od osoby, ktorá by ním porušila štátom uloženú alebo uznanú povinnosť mlčanlivosti, ibaže by bola od tejto povinnosti príslušným orgánom alebo tým, v ktorom záujme túto povinnosť má, oslobodená.

(5) Policajt je povinný osobu vopred poučiť o možnosti odoprieť vysvetlenie podľa odsekov 3 a 4 a podať základné údaje o predmete požadovaného vysvetlenia.

(6) Kto sa dostaví na výzvu, má nárok na náhradu nutných výdavkov a na náhradu ušlého zárobku (ďalej len „náhrada“). Náhradu poskytuje policajný zbor.

(7) Nárok na náhradu podľa odseku 6 zaniká, ak ho osoba neuplatní do troch dní odo dňa, keď sa na výzvu podľa odseku 1 dostavila; o tom musí byť osoba poučená.

(8) Ak osoba nevyhovie bez dostatočného ospravedlnenia alebo bez závažných dôvodov výzve podľa odseku 1, môže byť predvedená na útvar policajného zboru na spísanie zápisnice o podaní vysvetlenia.

(9) Zápisnica o podaní vysvetlenia musí byť spísaná s osobou ihneď po jej predvedení; po jej spísaní policajt osobu prepustí.

(10) O predvedení spíše policajt úradný záznam.

§ 15
Oprávnenie požadovať preukázanie totožnosti

(1) Preukázanie totožnosti znamená preukázanie mena a priezviska, dátumu narodenia a trvalého, prípadne prechodného pobytu osoby.

(2) Policajt je oprávnený vyzvať osobu

a) pristihnutú pri spáchaní priestupku,

b) od ktorej je požadované vysvetlenie podľa § 14 ods. 1,

c) ktorá zodpovedá opisu hľadanej alebo nezvestnej osoby,

d) ktorá sa bezdôvodne zdržiava v bezprostrednej blízkosti chránených objektov alebo v blízkosti štátnych hraníc,

aby preukázala svoju totožnosť; osoba je povinná výzve vyhovieť.

(3) Po zistení totožnosti osoby uvedenej v odseku 2 písm. a) policajt ďalej priestupok vybaví podľa osobitného zákona[1]) a osobu prepustí.

(4) Po zistení totožnosti osoby uvedenej v odseku 2 písm. b) policajt osobu po podaní vysvetlenia podľa § 14 ods. 1 prepustí.

(5) Po zistení totožnosti osoby uvedenej v odseku 2 písm. c) alebo d) policajt osobu ihneď prepustí, ak nejde o hľadanú alebo nezvestnú osobu. V opačnom prípade osobu hľadanú pre dôvodné podozrenie zo spáchania trestného činu bez meškania odovzdá vyšetrovateľovi alebo vyhľadávaciemu orgánu a u nezvestnej osoby upovedomí toho, kto nezvestnosť tejto osoby oznámil, prípadne ju odovzdá príslušnému orgánu alebo zákonnému zástupcovi.

(6) Ak osoba uvedená v odseku 2 odmietne preukázať svoju totožnosť alebo ak ju nemôže preukázať ani po predchádzajúcom poskytnutí potrebnej súčinnosti na preukázanie svojej totožnosti, je policajt oprávnený predviesť takúto osobu na útvar policajného zboru na vykonanie služobných úkonov za účelom zistenia jej totožnosti a riadneho objasnenia veci. Po zistení totožnosti postupuje policajt primerane podľa odsekov 3, 4 a 5.

(7) Ak nemôže policajt totožnosť osoby predvedenej podľa odseku 6 zistiť na základe oznámených údajov ani v evidenciách obyvateľov a ak je podozrenie, že predvedená osoba uvádza nepravdivé údaje o svojej osobe, je oprávnený vyzvať túto osobu, aby strpela vykonanie nevyhnutných služobných úkonov, akým je najmä snímanie daktyloskopických odtlačkov, vyhotovovanie obrazových záznamov, vonkajšie meranie tela a zisťovanie zvláštnych telesných znamení. Meranie tela a zisťovanie zvláštnych telesných znamení vykonáva osoba rovnakého pohlavia alebo lekár. Osoba je povinná vykonanie nevyhnutných služobných úkonov strpieť.

(8) Ak nezistí policajt totožnosť osoby do 24 hodín od predvedenia, je povinný osobu prepustiť.

(9) O predvedení a vykonaných služobných úkonoch spíše policajt úradný záznam.

§ 16
Zaistenie

(1) Policajt je oprávnený za účelom vykonania služobných úkonov zaistiť osobu, ktorá

a) svojím konaním bezprostredne ohrozuje svoj život alebo svoje zdravie alebo život alebo zdravie iných osôb alebo majetok a po márnej výzve od takého konania neupustí,

b) sa pokúsila pri predvedení podľa § 14 ods. 8 a § 15 ods. 6 o útek,

c) bola pristihnutá pri spáchaní trestného činu,

d) bola pristihnutá pri spáchaní priestupku a v protiprávnom konaní pokračuje alebo marí riadne objasnenie veci,

e) sa správa na útvare policajného zboru násilne voči policajtovi alebo inej osobe alebo ničí zariadenie alebo majetok policajného zboru a po márnej výzve od takého konania neupustí,

f) na základe kriminalisticky doložiteľných informácií je podozrivá z prípravy, pokusu alebo spáchania trestného činu.

(2) Ak pominú dôvody zaistenia a policajt neodovzdá zaistenú osobu vyšetrovateľovi alebo vyhľadávaciemu orgánu, je povinný ju ihneď prepustiť.

(3) Osoba môže byť zaistená len na čas nevyhnutne potrebný, najdlhšie však 24 hodín od okamihu obmedzenia osobnej slobody.

(4) Po zaistení osoby je policajt povinný na jej žiadosť upovedomiť o tejto skutočnosti niektorú z osôb uvedených v § 14 ods. 3, prípadne osobu z jej pracoviska. Ak ide o vojaka, je policajt povinný upovedomiť najbližšiu posádkovú správu alebo vojenský útvar. Ak ide o osobu mladšiu ako 18 rokov, je policajt povinný upovedomiť zákonného zástupcu tejto osoby.

(5) O zaistení osoby spíše policajt úradný záznam.

§ 17
Zaistenie z dôvodu vyhostenia

(1) Policajt je oprávnený zaistiť osobu,

a) ktorá má byť vyhostená podľa vykonateľného rozhodnutia[7]) alebo

b) o ktorej vyhostení sa začalo konanie
a je dôvodné podozrenie, že sa táto osoba nepodrobí rozhodnutiu o vyhostení alebo bude mariť výkon takého rozhodnutia.

(2) Zaistenie osoby podľa odseku 1 môže trvať najdlhšie 30 dní.

§ 18
Umiestňovanie zaistených osôb do ciel policajného zaistenia

(1) Policajt je oprávnený osobu zaistenú podľa § 16 umiestniť do cely policajného zaistenia (ďalej len „cela zaistenia“).

(2) Policajt je ďalej oprávnený umiestniť do cely zaistenia i osobu, ktorá

a) bola zadržaná,[8])

b) bola zatknutá na základe príkazu na zatknutie,[8])

c) bola policajtom prevzatá na vykonanie procesných úkonov z väzby vykonávanej vo väznici alebo z výkonu trestu odňatia slobody,

d) má byť dodaná do väzby alebo do výkonu trestu odňatia slobody,[8])

e) bola zaistená podľa § 17 z dôvodu vyhostenia.

(3) Osobu, ktorá je zjavne pod vplyvom alkoholických nápojov, liekov alebo iných návykových látok, možno umiestniť do cely zaistenia len vtedy, pokiaľ lekár po vykonanom vyšetrení nenájde dôvody pre jej umiestnenie do protialkoholickej záchytnej stanice alebo v zdravotníckom zariadení alebo pokiaľ po vykonanom ošetrení už nebude dôvod pre jej prijatie do protialkoholickej záchytnej stanice alebo zdravotníckeho zariadenia.[9])

(4) Podmienky pre rozmiestňovanie zaistených osôb do ciel zaistenia, ich práva a povinnosti, zdravotné zabezpečenie, povinnosti a oprávnenia policajtov vykonávajúcich stráženie ciel zaistenia a ďalšie podrobnosti ustanovuje osobitný zákon.[10])

§ 19
Oprávnenie na použitie iných prostriedkov proti osobám správajúcim sa násilne

(1) Osobe, ktorá sa správa násilne voči policajtovi alebo inej osobe alebo ničí majetok, po márnej výzve, aby od takého konania upustila, môže byť obmedzená možnosť voľného pohybu pripútaním putami k pevne zabudovanému predmetu. Pokiaľ sa takého konania dopustí osoba na útvare policajného zboru, môže byť pripútaná len k predmetu na tento účel určenému.

(2) Obmedzenie voľného pohybu môže trvať len po dobu, než osoba od násilného správania upustí alebo než bude umiestnená v cele zaistenia, najdlhšie však dve hodiny; pritom sa musí umožniť osobe sedieť.

(3) O dôvodoch použitia tohto oprávnenia spíše policajt úradný záznam.

§ 20
Oprávnenie odobrať zbraň

(1) Policajt je oprávnený presvedčiť sa, či predvedená alebo zaistená osoba nemá pri sebe zbraň,[11]) ktorou by mohla ohroziť život alebo zdravie svoje alebo inej osoby, a odobrať ju.

(2) Odňatú zbraň podľa odseku 1 je policajt povinný vrátiť proti podpisu pri prepustení predvedenej alebo zaistenej osoby. Ak bránia zákonné dôvody odňatú zbraň vrátiť, vystaví policajt osobe potvrdenie o odňatí zbrane.

§ 21
Oprávnenie na používanie výbušnín a výbušných predmetov

Policajt majúci oprávnenie na vykonávanie pyrotechnických prác je oprávnený, v súvislosti so zaisťovaním bezpečnosti osôb a ochrany majetku alebo v rámci boja proti terorizmu, používať výbušniny a výbušné predmety.

§ 22
Oprávnenie na držanie nebezpečných látok

(1) Policajt na to určený je oprávnený na účely výuky, výcviku, skúšok, expertíznej činnosti a podobne držať, skladovať a používať niektoré nebezpečné látky a veci. Takými látkami sa rozumejú najmä výbušniny, výbušné predmety, drogy, jedy, falzifikáty peňazí, známok a cenných papierov.

(2) Federálne ministerstvo vnútra ustanoví vyhláškou bližšie podrobnosti o oprávnení uvedenom v odseku 1.

§ 23
Oprávnenie na prehliadku dopravných prostriedkov

(1) Pri prenasledovaní páchateľov niektorého z obzvlášť závažných úmyselných trestných činov uvedených v § 41 ods. 2 Trestného zákona alebo iných trestných činov, ku ktorých stíhaniu zaväzuje vyhlásená medzinárodná zmluva, a pri pátraní po týchto páchateľoch a veciach pochádzajúcich alebo súvisiacich s uvedenými trestnými činmi, je policajt oprávnený prehliadať dopravné prostriedky, či sa v nich títo páchatelia alebo veci nenachádzajú.

(2) Prehliadka dopravných prostriedkov nesmie sledovať iný záujem, než je uvedený v odseku 1.

§ 24
Oprávnenie pri zaisťovaní bezpečnosti civilnej leteckej dopravy

(1) Pri zaisťovaní bezpečnosti civilnej leteckej dopravy pred teroristickými útokmi je policajt zaradený v službe cudzineckej a pohraničnej polície oprávnený vykonávať prehliadku osôb a batožiny, ako aj prehliadku lietadla za účelom zistenia, či cestujúci neprepravuje vec, ktorá by mohla byť použitá na teroristický útok.

(2) Takou vecou sa podľa odseku 1 rozumie najmä strelná, bodná, sečná zbraň, výbušniny, výbušné predmety, žieraviny.

§ 25
Oprávnenie pri zaisťovaní bezpečnosti chránených osôb

(1) Pri zaisťovaní bezpečnosti chránených osôb, ktorým sa poskytuje osobná ochrana, je policajt zaradený v ochrannej službe alebo Zbore hradnej polície oprávnený vykonať prehliadku osôb, batožiny, vecí, dopravných prostriedkov a objektov nachádzajúcich sa v priestore, z ktorého by bolo možné ohroziť bezpečnosť chránenej osoby. Nedotknuteľnosť obydlia je pritom oprávnený obmedziť len v nevyhnutne potrebnej miere.

(2) Prehliadku osôb podľa odseku 1 je policajt oprávnený vykonať len vtedy, ak tieto osoby na jeho výzvu uvedený priestor ihneď neopustia alebo ak hrozí nebezpečenstvo z omeškania.

(3) Prehliadka objektov, batožiny, vecí a dopravných prostriedkov podľa odseku 1 nesmie sledovať iný záujem než zaistenie bezpečnosti chránenej osoby.

§ 26
Oprávnenie pri zaisťovaní ochrany štátnych hraníc

Pri zaisťovaní ochrany štátnych hraníc je policajt zaradený v službe cudzineckej a pohraničnej polície oprávnený vykonávať kontrolu cestovných dokladov osôb prekračujúcich štátne hranice a v prípade dôvodného podozrenia z páchania trestného činu alebo priestupku súvisiaceho s prekračovaním štátnych hraníc vykonať i prehliadku osoby, batožiny a dopravných prostriedkov.

§ 27
Oprávnenie zakázať vstup na určené miesta

Ak to vyžaduje účinné zabezpečenie plnenia úloh podľa tohto zákona, je policajt oprávnený prikázať každému, aby na nevyhnutne potrebný čas nevstupoval na určené miesta alebo sa na nich nezdržiaval.

§ 28
Oprávnenie otvoriť byt a iné uzatvorené priestory

(1) Ak je dôvodná obava, že je ohrozený život alebo zdravie osoby, alebo ak hrozí väčšia škoda na majetku, je policajt oprávnený, ak hrozí nebezpečenstvo z omeškania, otvoriť byt alebo iné uzatvorené priestory (ďalej len „byt“), vstúpiť do nich a vykonať v súlade s týmto zákonom potrebné služobné zákroky alebo iné opatrenia na odvrátenie bezprostredného nebezpečenstva.

(2) Oprávnenia uvedené v odseku 1 má policajt tiež v prípade, ak vznikne dôvodné podozrenie, že sa v byte nachádza zomretá osoba.

(3) Na vykonanie služobných zákrokov alebo iných opatrení podľa odseku 1 je policajt povinný zabezpečiť prítomnosť nezúčastnenej osoby. Nemusí tak urobiť, ak hrozí nebezpečenstvo z omeškania, najmä ak je ohrozený život, ak hrozí výbuch alebo iné rovnako závažné nebezpečenstvo.

(4) Po vykonaní služobného zákroku alebo iného opatrenia podľa odseku 1 policajt bez meškania upovedomí užívateľa bytu a zabezpečí uzavretie bytu, ak to nemôže vykonať užívateľ alebo iná oprávnená osoba.

(5) Otvorenie bytu nesmie sledovať iný záujem než ochranu života alebo zdravia osôb, ochranu majetku, ochranu práv a slobôd druhých alebo odvrátenie závažného ohrozenia verejnej bezpečnosti.

(6) O otvorení bytu a vykonaných opatreniach spíše policajt úradný záznam.

§ 29
Oprávnenie na odňatie veci

(1) Policajt je oprávnený po predchádzajúcej márnej výzve na vydanie odňať vec, o ktorej možno predpokladať, že sa v konaní o priestupku môže vysloviť jej prepadnutie[12]) alebo môže byť zhabaná.[13])

(2) Nemožno odňať vec, ktorej hodnota je v nápadnom nepomere k povahe priestupku.

(3) O odňatí veci spíše policajt úradný záznam a osobe, ktorej bola vec odňatá, vystaví potvrdenie o odňatí veci.

(4) Ak nie je v konaní o priestupku vyslovené prepadnutie[12]) alebo zhabanie veci,[13]) je policajt povinný vec bez meškania vrátiť, pokiaľ ju nepostúpil príslušnému správnemu orgánu, ktorý o priestupku rozhoduje.

TRETÍ ODDIEL
OPRÁVNENIE NA POUŽITIE OPERATÍVNYCH PROSTRIEDKOV

§ 30
Operatívne prostriedky

(1) Pri odhaľovaní trestnej činnosti podľa § 2 ods. 1 písm. c) a pri plnení úloh podľa § 2 ods. 1 písm. a) a b) (ďalej len „odhaľovanie trestnej činnosti“) je Federálny policajný zbor oprávnený použiť operatívne prostriedky, ktorými sú

a) operatívna technika,

b) osoby konajúce v prospech Federálneho policajného zboru,

c) krycie doklady,

d) sledovanie.

(2) Operatívne prostriedky sa môžu používať len v súlade s týmto zákonom za účelom získania informácií dôležitých na odhalenie trestnej činnosti uvedenej v odseku 1 a zistenia ich páchateľov.

(3) Federálny policajný zbor je povinný zabezpečiť ochranu operatívnych prostriedkov uvedených v odseku 1 písm. a), c) a d) pred vyzradením, zneužitím, poškodením alebo zničením a ochranu osôb uvedených v odseku 1 písm. b) pred vyzradením alebo spôsobením ujmy na cti, živote alebo zdraví.

Operatívna technika a povolenie na jej použitie

§ 31

Na účely tohto zákona sa operatívnou technikou rozumejú najmä elektronické, fototechnické, chemické, fyzikálno-chemické, rádiotechnické, optické, mechanické a iné technické prostriedky a zariadenia alebo ich súbory používané utajeným spôsobom pri

a) vyhľadávaní, otváraní a skúmaní dopravovaných zásielok a vykonávaní ich vyhodnotenia s využitím kriminalistických metód,

b) odpočúvaní a zaznamenávaní telekomunikačnej prevádzky,

c) vyhotovovaní obrazových, zvukových alebo iných záznamov v prípadoch, keď sa tým zasahuje do ústavných práv a slobôd občanov.

§ 32

(1) Operatívnu techniku môže Federálny policajný zbor použiť len na základe predchádzajúceho písomného povolenia na použitie operatívnej techniky (ďalej len „povolenie“) vydaného prokurátorom a len v prípadoch, keď odhaľovanie trestnej činnosti podľa § 30 ods. 1 a zisťovanie jej páchateľov je iným spôsobom neúčinné alebo podstatne sťažené.

(2) Použitie operatívnej techniky smie obmedziť nedotknuteľnosť obydlia, listového tajomstva a tajomstva dopravovaných správ len v nevyhnutne potrebnej miere.

§ 33

Žiadosť o povolenie, ktorú podáva riaditeľ alebo ním poverený zástupca písomne prokurátorovi, musí obsahovať najmä

a) druh operatívnej techniky, ktorá sa má použiť, miesto jej použitia, navrhovanú dobu trvania jej použitia, údaje o osobe, na ktorú sa má operatívna technika použiť, pokiaľ je jej totožnosť známa, a číslo telefónnej stanice, pokiaľ sa z nej má vyhotovovať zvukový záznam,

b) informáciu o predchádzajúcom neúčinnom alebo podstatne sťaženom odhaľovaní trestnej činnosti, pre ktorú sa použitie operatívnej techniky vyžaduje,

c) informáciu o akejkoľvek predchádzajúcej požiadavke na použitie operatívnej techniky vo vzťahu k osobe uvedenej v písmene a), včítane rozhodnutia príslušného prokurátora o tejto požiadavke,

d) dôvody na použitie operatívnej techniky.

§ 34

(1) Povolenie vydávajú

a) generálny prokurátor Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky alebo prokurátori ním určení,

b) prokurátori prokuratúr v Českej republike a v Slovenskej republike, ktorí sú na to určení generálnym prokurátorom Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky po dohode s generálnym prokurátorom príslušnej republiky.

(2) V povolení musí byť výslovne uvedené odôvodnenie, druh operatívnej techniky, ktorá sa môže použiť, miesto použitia, doba trvania jej použitia, údaje o osobe, na ktorú sa môže operatívna technika použiť, pokiaľ je jej totožnosť známa, a číslo telefónnej stanice, pokiaľ sa z nej môže vyhotovovať zvukový záznam.

(3) Prokurátor určí dobu trvania použitia operatívnej techniky najdlhšie na dobu šiestich mesiacov; túto dobu môže na základe novej žiadosti predĺžiť, zakaždým však najviac o ďalších šesť mesiacov. V takom prípade platia obdobne § 32, 33 a odseky 1 a 2.

§ 35

(1) Prokurátor, ktorý vydal povolenie, sleduje, či dôvody použitia operatívnej techniky trvajú. Ak zistí, že dôvody pre jej použitie pominuli, povolenie odníme.

(2) V priebehu používania operatívnej techniky je Federálny policajný zbor povinný sústavne skúmať, či trvajú dôvody jej použitia. Ak tieto dôvody pominú, je Federálny policajný zbor povinný použitie operatívnej techniky bezodkladne ukončiť.

(3) O ukončení používania operatívnej techniky informuje Federálny policajný zbor prokurátora, ktorý povolenie vydal.

(4) Informácie získané použitím operatívnej techniky podľa tohto zákona sa môžu využiť iba v súlade s § 30 ods. 1.

§ 36
Osoby konajúce v prospech Federálneho policajného zboru

(1) Osobou konajúcou v prospech Federálneho policajného zboru sa na účely tohto zákona rozumie fyzická osoba, ktorá dobrovoľne, utajeným spôsobom poskytuje informácie a služby Federálnemu policajnému zboru pri odhaľovaní trestnej činnosti.

(2) Federálny policajný zbor môže viesť evidenciu osôb konajúcich v jeho prospech len po dobu plnenia jednotlivých úloh.

(3) Na osoby uvedené v odseku 1 sa po dobu plnenia jednotlivých úloh vzťahuje ustanovenie § 69 tohto zákona.

§ 37
Krycie doklady

(1) Krycími dokladmi sa na účely tohto zákona rozumejú listiny a predmety slúžiace na utajenie skutočnej totožnosti policajta Federálneho policajného zboru, ktorý plní úlohy pri odhaľovaní trestnej činnosti. Krycími dokladmi nesmú byť preukazy poslancov zákonodarných zborov a služobné preukazy sudcov a prokurátorov.

(2) Krycie doklady vydáva Federálny policajný zbor len na základe rozhodnutia riaditeľa.

(3) Federálny policajný zbor vedie evidenciu krycích dokladov. Údaje z tejto evidencie odovzdáva Federálnej bezpečnostnej informačnej službe.[14])

§ 38
Sledovanie

O použití sledovania Federálnym policajným zborom na odhaľovanie trestnej činnosti rozhoduje riaditeľ alebo ním poverený zástupca.

§ 39

(1) Federálny policajný zbor uchováva údaje vo svojich evidenciách a využíva ich pri odhaľovaní trestnej činnosti podľa § 30 ods. 1.

(2) Údaje o správaní maloletých mladších ako 15 rokov sa nesmú ukladať do evidencií. Údaje o správaní maloletých starších ako 15 rokov sa musia po dvoch rokoch od uloženia preskúmať a najneskôr po piatich rokoch zničiť, ibaže by po dovŕšení plnoletosti týchto osôb k nim Federálny policajný zbor získal ďalšie poznatky o trestnej činnosti podľa § 30 ods. 1.

(3) Federálny policajný zbor je povinný zabezpečiť ochranu údajov obsiahnutých v evidenciách pred vyzradením, zneužitím, poškodením alebo zničením.

§ 40
Kontrola použitia operatívnej techniky

(1) Kontrolu použitia operatívnej techniky vykonáva Federálne zhromaždenie, ktoré na ten účel zriaďuje kontrolný orgán. Kontrolný orgán sa skladá zo šiestich poslancov príslušných výborov Federálneho zhromaždenia.

(2) Kontrolný orgán je oprávnený riaditeľovi Federálneho policajného zboru nariadiť, aby ukončil použitie operatívnej techniky, ktoré presahuje pôsobnosť Federálneho policajného zboru vymedzenú v § 30.

ŠTVRTÝ ODDIEL
POUŽITIE DONUCOVACÍCH PROSTRIEDKOV A ZBRANE POLICAJTOM

§ 41
Donucovacie prostriedky

(1) Donucovacími prostriedkami sú

a) hmaty, chvaty, údery a kopy sebaobrany,

b) slzotvorné prostriedky,

c) obušok,

d) putá,

e) služobný pes,

f) technické prostriedky na zabránenie odjazdu vozidla,

g) zastavovací pás a iné prostriedky na násilné zastavenie vozidla,

h) zásahová výbuška,

ch) úder strelnou zbraňou,

i) hrozba namierenou strelnou zbraňou,

j) varovný výstrel do vzduchu.

(2) Pred použitím donucovacích prostriedkov je policajt povinný vyzvať osobu, proti ktorej zakročuje, aby upustila od protiprávneho konania, s výstrahou, že sa použije niektorý z donucovacích prostriedkov. Od výzvy a výstrahy môže upustiť len v prípade, že je sám napadnutý alebo ak je zjavne a bezprostredne ohrozený život alebo zdravie inej osoby a vec neznesie odklad.

(3) Použitím donucovacieho prostriedku sa má dosiahnuť účel sledovaný služobným zákrokom; pritom sa použije iba taký donucovací prostriedok, ktorý je nevyhnutne potrebný na prekonanie

odporu osoby, ktorá sa dopúšťa protiprávneho konania. O tom, ktorý z donucovacích prostriedkov použije, rozhoduje policajt podľa konkrétnej situácie tak, aby osobe, proti ktorej zakročuje, nespôsobil zjavne neprimeranú ujmu.

§ 42
Použitie hmatov, chvatov, úderov a kopov sebaobrany, slzotvorných prostriedkov a obušku

(1) Hmaty, chvaty, údery a kopy sebaobrany, slzotvorné prostriedky a obušok je policajt oprávnený použiť, aby

a) zaistil bezpečnosť vlastnú alebo inej osoby pred protiprávnym útokom, ak sa po márnej výzve od útoku neupustí, útok bezprostredne hrozí, trvá alebo podľa všetkých známok bude pokračovať,

b) zabránil výtržnosti, ruvačke, fyzickému napadaniu osôb alebo úmyselnému poškodzovaniu majetku,

c) predviedol, zaistil, zatkol, zadržal alebo dodal do výkonu trestu odňatia slobody alebo do väzby osobu, ktorá kladie aktívny odpor,

d) zabránil násilnému vstupu nepovolaných osôb do chránených a strážených objektov alebo na miesta, kde je vstup zakázaný.

(2) Hmaty a chvaty sebaobrany, ktoré neohrozia zdravie alebo život osoby, je policajt oprávnený použiť, aby predviedol, zaistil, zatkol, zadržal alebo dodal do výkonu trestu odňatia slobody alebo do väzby osobu, ktorá kladie pasívny odpor.

§ 43
Použitie pút

Putá je policajt oprávnený použiť

a) na spútanie zaistenej, zadržanej, zatknutej osoby alebo osoby, ktorá má byť dodaná do výkonu trestu odňatia slobody alebo do väzby a kladie aktívny odpor alebo napadá iné osoby alebo policajta alebo poškodzuje majetok, po márnej výzve, aby od takého konania upustila, alebo ak je nebezpečenstvo, že sa pokúsi o útek,

b) na vzájomné pripútanie dvoch alebo viacerých predvádzaných, zaistených, zadržaných alebo zatknutých osôb alebo osôb, ktoré majú byť dodané do výkonu trestu odňatia slobody alebo do väzby za podmienok uvedených v písmene a),

c) pri vykonávaní služobných úkonov alebo procesných úkonov so zaistenými, zadržanými, zatknutými osobami alebo osobami, ktoré sú vo väzbe alebo vo výkone trestu odňatia slobody, ak sa správajú násilne voči policajtovi alebo inej osobe alebo ničia majetok.

§ 44
Použitie služobného psa

(1) Služobného psa je policajt oprávnený použiť,

a) aby zaistil bezpečnosť vlastnú alebo inej osoby, ak sa po márnej výzve neupustí od útoku, útok bezprostredne hrozí, trvá alebo podľa všetkých známok bude pokračovať,

b) aby zabránil výtržnosti, ruvačke, fyzickému napadaniu osôb alebo úmyselnému poškodzovaniu majetku,

c) aby zabránil násilnému vstupu nepovolaných osôb do chránených alebo strážených objektov alebo na miesta, kam je vstup zakázaný,

d) na prenasledovanie osoby, ktorá sa v blízkosti štátnych hraníc po márnej výzve nezastaví, snaží sa uniknúť a nemôže byť iným spôsobom zadržaná,

e) na prenasledovanie osoby, ktorá má byť zaistená, zadržaná, zatknutá alebo dodaná do výkonu trestu odňatia slobody alebo do väzby,

f) aby donútil ukrývajúcu sa osobu, ktorá má byť zaistená, zadržaná, zatknutá alebo dodaná do výkonu trestu odňatia slobody alebo do väzby, opustiť úkryt.

(2) Policajt používa služobného psa s náhubkom. Ak to povaha a intenzita útoku, prípadne prekonanie odporu osoby vyžaduje, použije služobného psa bez náhubku.

§ 45
Použitie technických prostriedkov na zabránenie odjazdu vozidla

Technické prostriedky na zabránenie odjazdu vozidla je policajt oprávnený použiť v prípade, že sa vodič vozidla odmieta aj po opakovanej výzve podrobiť služobným úkonom vykonávaným policajtom a z jeho konania je zrejmé, že s vozidlom chce z miesta odísť.

§ 46
Použitie zastavovacieho pásu a iných prostriedkov na násilné zastavenie vozidla

(1) Zastavovací pás je policajt oprávnený použiť na násilné zastavenie vozidla, ktorého vodič na opakovanú výzvu alebo znamenie dané podľa osobitných predpisov[15]) nezastaví, ak je

a) bezohľadnou jazdou ohrozený život, zdravie alebo majetok,

b) dôvodné podozrenie, že sa vo vozidle prepravujú páchatelia niektorého z obzvlášť závažného úmyselného trestného činu uvedeného v § 41 ods. 2 Trestného zákona alebo iného trestného činu, ku ktorého stíhaniu zaväzuje vyhlásená medzinárodná zmluva, alebo veci pochádzajúce z tejto trestnej činnosti,

c) dôvodné podozrenie, že sa pokúsi o násilný prejazd štátnych hraníc.

(2) Za podmienok uvedených v odseku 1 môže policajt použiť na zastavenie takého vozidla aj iné prostriedky, najmä služobné vozidlo, povoz, stavebné mechanizmy a pod.

§ 47
Použitie zásahovej výbušky

Zásahovú výbušku je policajt oprávnený použiť v uzavretom priestore proti nebezpečnému páchateľovi, ktorý sa na výzvu nevzdá alebo sa zdráha opustiť úkryt.

§ 48
Použitie úderu strelnou zbraňou

Úder strelnou zbraňou je policajt oprávnený použiť v sebaobrane, spravidla pri zápase s útočníkom, a ak sa dostane do tiesne.

§ 49
Použitie hrozby namierenou strelnou zbraňou

Hrozbu namierenou strelnou zbraňou je policajt oprávnený použiť, aby

a) zaistil bezpečnosť vlastnú alebo inej osoby,

b) zabránil násilnému vstupu nepovolaných osôb do chránených alebo strážených objektov alebo na miesta, kam je vstup zakázaný,

c) prekonal odpor smerujúci na zmarenie jeho služobného zákroku.

§ 50
Použitie varovného výstrelu do vzduchu

Varovný výstrel do vzduchu je policajt oprávnený použiť len v prípadoch, v ktorých je oprávnený použiť zbraň.

§ 51
Použitie zbrane

(1) Policajt je oprávnený použiť zbraň len v týchto prípadoch,

a) aby v prípade nutnej obrany odvrátil priamo hroziaci alebo trvajúci útok vedený proti jeho osobe alebo útok na život alebo zdravie inej osoby,

b) ak sa nebezpečný páchateľ, proti ktorému zakročuje, na jeho výzvu nevzdá alebo sa zdráha opustiť svoj úkryt,

c) ak nemožno inak prekonať odpor smerujúci na zmarenie jeho závažného služobného zákroku,

d) aby zamedzil úteku páchateľa obzvlášť závažného úmyselného trestného činu, ktorého nemôže iným spôsobom zadržať,

e) ak nemožno inak zadržať dopravný prostriedok, ktorého vodič bezohľadnou jazdou ohrozuje život alebo zdravie osôb a na opakovanú výzvu alebo znamenie dané podľa osobitných predpisov[15]) nezastaví,

f) aby v bezprostrednom priestore štátnych hraníc prinútil zastaviť dopravný prostriedok, ktorého vodič na opakovanú výzvu alebo znamenie dané podľa osobitných predpisov[15]) nezastaví,

g) aby odvrátil nebezpečný útok, ktorý ohrozuje strážený objekt alebo chránený objekt alebo stanovište, po márnej výzve, aby sa upustilo od útoku,

h) aby zneškodnil zviera ohrozujúce život alebo zdravie osôb.

(2) Zbraňou sa podľa odseku 1 rozumie strelná a bodná zbraň, výbušniny, špeciálne výbušné predmety a špeciálne nálože.

(3) Použitie zbrane policajtom v prípadoch uvedených v odseku 1 písm. a) až g) je prípustné len vtedy, ak použitie donucovacích prostriedkov by bolo zrejme neúčinné.

(4) Pred použitím zbrane je policajt povinný vyzvať osobu, proti ktorej zakročuje, aby upustila od protiprávneho konania, s výstrahou, že bude použitá zbraň. Pred použitím strelnej zbrane je policajt povinný použiť tiež varovný výstrel. Od výstrahy a varovného výstrelu môže upustiť len v prípade, že je sám napadnutý alebo ak je zjavne a bezprostredne ohrozený život alebo zdravie inej osoby a vec neznesie odklad.

(5) Pri použití zbrane je policajt povinný dbať na potrebnú opatrnosť, najmä, aby nebol ohrozený život alebo zdravie iných osôb, a čo najviac šetriť život osoby, proti ktorej zákrok smeruje.

Povinnosti policajta po použití donucovacích prostriedkov a zbrane

§ 52

(1) Ak policajt zistí, že pri použití donucovacích prostriedkov došlo k zraneniu osoby, je povinný, len čo to okolnosti dovolia, poskytnúť zranenej osobe prvú pomoc a zabezpečiť lekárske ošetrenie.

(2) Po každom použití zbrane, pri ktorom došlo k zraneniu osoby, je policajt povinný ihneď, len čo to okolnosti dovolia, poskytnúť zranenej osobe prvú pomoc a zabezpečiť lekárske ošetrenie.

Ďalej je povinný urobiť všetky bezodkladné úkony, aby mohla byť riadne objasnená oprávnenosť použitia zbrane.

§ 53

(1) Každý služobný zákrok, pri ktorom sa použili donucovacie prostriedky alebo zbraň, je policajt povinný neodkladne hlásiť svojmu nadriadenému.

(2) O použití donucovacích prostriedkov alebo zbrane je policajt povinný podať svojmu nadriadenému písomné hlásenie s uvedením dôvodu, priebehu a výsledku ich použitia.

(3) Ak vzniknú pochybnosti o oprávnenosti alebo primeranosti použitia donucovacích prostriedkov alebo zbrane alebo ak pri ich použití bola spôsobená smrť, ujma na zdraví alebo škoda na majetku, je nadriadený povinný zistiť, či boli použité v súlade s týmto zákonom. O výsledku tohto zistenia spíše úradný záznam.

(4) Ak policajt použije donucovacie prostriedky alebo zbraň mimo miesta svojho služobného pôsobenia, ohlási ich použitie najbližšiemu útvaru Polície Českej republiky alebo Policajného zboru Slovenskej republiky. Na ďalší postup sa primerane vzťahujú odseky 2 a 3.

§ 54
Osobitné obmedzenia

Pri služobnom zákroku proti zjavne tehotnej žene, osobe vysokého veku, osobe so zjavnou telesnou vadou alebo chorobou a osobe zjavne mladšej ako 15 rokov nesmie policajt použiť úder a kop sebaobrany, slzotvorné prostriedky, obušok, putá, služobného psa, úder strelnou zbraňou a zbraň okrem prípadov, ak útok týchto osôb ohrozuje život a zdravie policajta alebo život a zdravie iných osôb alebo hrozí väčšia škoda na majetku a nebezpečenstvo nemožno odvrátiť inak.

PIATY ODDIEL
OPRÁVNENIE NA POUŽITIE ŠPECIÁLNYCH DONUCOVACÍCH PROSTRIEDKOV A ŠPECIÁLNYCH ZBRANÍ

§ 55

Špeciálne donucovacie prostriedky a špeciálne zbrane sú oprávnení používať pri ochrane životov a zdravia osôb a majetku len policajti zaradení v službe rýchleho nasadenia, v ochrannej službe, v službe cudzineckej a pohraničnej polície na letiskách a policajti zaradení v Zbore hradnej polície.

§ 56

(1) Špeciálne donucovacie prostriedky sú

a) dočasne zneschopňujúce prostriedky,

b) špeciálne vrhacie prostriedky, pokiaľ nemajú povahu zbrane,

c) špeciálne úderné prostriedky.

(2) Špeciálne zbrane sú

a) odstreľovacia puška,

b) broková zbraň,

c) zbraň s tlmičom zvuku,

d) zbraň so zariadením na osvetlenie cieľa,

e) výbušniny, špeciálne výbušné predmety a špeciálne nálože,

f) mechanické strelné zbrane,

g) špeciálne upravené strelné zbrane.

§ 57

Policajti uvedení v § 55 sú oprávnení používať špeciálne donucovacie prostriedky za podmienok uvedených v § 41 ods. 2 a 3 a špeciálne zbrane za podmienok uvedených v § 51. Tým nie sú dotknuté povinnosti podľa § 52 a 53.

ŠIESTY ODDIEL
ZÁKROKY SLUŽBY RÝCHLEHO NASADENIA

§ 58

(1) Služba rýchleho nasadenia vykonáva služobné zákroky proti

a) teroristom,

b) únoscom osôb a dopravných prostriedkov,

c) nebezpečným páchateľom organizovanej trestnej činnosti a páchateľom obzvlášť závažných úmyselných trestných činov, najmä pri ich zadržaní.

(2) Službu rýchleho nasadenia možno nasadiť aj na záchranné akcie, najmä v prípade vzniku živelných pohrôm a katastrof, veľkých dopravných nehôd, priemyselných havárií.

(3) O nasadení policajtov služby rýchleho nasadenia na služobné zákroky a na záchranné akcie rozhoduje minister vnútra.

§ 59

(1) Zákroky policajtov služby rýchleho nasadenia sa vykonávajú pod jednotným velením.

(2) Pri služobných zákrokoch pod jednotným velením rozhoduje o použití donucovacích prostriedkov a zbrane veliteľ zakročujúcej jednotky. Rozhodnutia veliteľa zakročujúcej jednotky o použití donucovacích prostriedkov a zbrane musia byť zachované na zvukovom alebo písomnom zázname. Ustanovenie § 57 platí obdobne.

(3) Na veliteľa zakročujúcej jednotky, ktorý rozhodol o použití donucovacích prostriedkov alebo zbrane podľa odseku 1, prechádzajú povinnosti, ktoré majú inak po použití donucovacích prostriedkov alebo zbrane policajti.

ŠTVRTÁ HLAVA
VZŤAHY POLICAJNÝCH ZBOROV K PRÁVNICKÝM A FYZICKÝM OSOBÁM

§ 60

Každý má právo obracať sa na policajtov a útvary policajných zborov so žiadosťou o pomoc. Policajti a útvary policajných zborov sú povinné v rozsahu svojej pôsobnosti túto pomoc poskytnúť.

§ 61

(1) Policajné zbory pri plnení úloh ustanovených týmto zákonom spolupracujú s právnickými a fyzickými osobami.

(2) Útvary policajných zborov sú oprávnené pri plnení svojich úloh požadovať od právnických a fyzických osôb podklady a informácie.

(3) Právnické a fyzické osoby sú povinné požadované podklady a informácie poskytnúť, pokiaľ im v tom nebránia dôvody ustanovené inými všeobecne záväznými právnymi predpismi.

§ 62

Policajt je oprávnený v prípade nebezpečenstva ohrozenia života a zdravia alebo majetku požiadať každého o pomoc. Kto bol o túto pomoc požiadaný, je povinný ju poskytnúť. Nemusí tak urobiť, ak by tým vystavil vážnemu ohrozeniu seba alebo osoby uvedené v § 14 ods. 3 alebo ak tomu bránia iné dôležité okolnosti.

PIATA HLAVA
POVOLÁVANIE VOJAKOV NA PLNENIE ÚLOH POLICAJNÝCH ZBOROV

§ 63

(1) Vláda Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky môže pri mimoriadnej situácii pri zaisťovaní ochrany štátnych hraníc povolať vojakov v činnej službe na plnenie úloh Federálneho policajného zboru a na žiadosť vlády Českej republiky a vlády Slovenskej republiky aj na plnenie úloh Polície Českej republiky a Policajného zboru Slovenskej republiky, pokiaľ sily a prostriedky týchto policajných zborov nebudú dostatočné na zaistenie vnútorného poriadku a bezpečnosti štátu.

(2) Vojaci v činnej službe povolaní podľa odseku 1 majú pri plnení úloh policajných zborov rovnaké práva a povinnosti ako policajti, pokiaľ vláda Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky rozsah týchto práv a povinností neobmedzí.

§ 64

Vojaci v činnej službe povolaní podľa § 63 ods. 1 preukazujú svoju príslušnosť na plnenie úloh policajných zborov svojou predpísanou rovnošatou s vonkajším označením „POLÍCIA“, prípadne aj ústnym vyhlásením alebo preukazom potvrdzujúcim oprávnenie na plnenie úloh policajných zborov.

§ 65

Federálne ministerstvo vnútra ustanoví vyhláškou podrobnosti o preukazovaní príslušnosti na plnenie úloh policajných zborov.

ŠIESTA HLAVA
NÁHRADA ŠKODY

§ 66

(1) Štát zodpovedá za škodu osobe, ktorá poskytla pomoc policajným zborom alebo policajtom na ich žiadosť alebo s ich vedomím (ďalej len „poškodený“). Štát sa tejto zodpovednosti môže zbaviť len vtedy, ak si túto škodu poškodený spôsobí úmyselne.

(2) Ak došlo u poškodeného k ujme na zdraví alebo smrti, postupuje sa podľa predpisov o odškodňovaní pracovných úrazov pracovníkov. Vláda Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky môže nariadením ustanoviť, v ktorých prípadoch a v akom rozsahu

a) patrí poškodenému, popri nárokoch podľa pracovnoprávnych predpisov, jednorazové mimoriadne odškodnenie,

b) sa zvyšuje jednorazové odškodnenie patriace podľa pracovnoprávnych predpisov pozostalým po poškodenom a kedy možno také odškodnenie priznať osobám, ktoré boli na poškodeného odkázané výživou.

(3) Poškodenému sa uhrádza aj škoda na veciach, ktorá mu vznikla v súvislosti s poskytnutou pomocou. Pritom sa uhrádza skutočná škoda, a to uvedením do predchádzajúceho stavu; ak to nie je možné alebo účelné, uhrádza sa v peniazoch. Poškodenému sa môže priznať aj úhrada nákladov spojených s obstarávaním novej veci ako náhrady za poškodenú vec.

(4) Štát uhrádza aj škodu, ktorú poškodený spôsobil v súvislosti s pomocou poskytnutou policajným zborom alebo policajtom.

(5) Štát zodpovedá aj za škody spôsobené policajnými zbormi alebo policajtom v súvislosti s plnením ich úloh ustanovených týmto zákonom; to neplatí, ak k spôsobeniu škody došlo v dôsledku protiprávneho konania poškodeného.

(6) Náhradu škody poskytuje za Federálny policajný zbor a jeho policajtov a za Zbor hradnej polície a jeho policajtov v zastúpení štátu Federálne ministerstvo vnútra.

SIEDMA HLAVA
SPOLOČNÉ, PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Spoločné ustanovenia

§ 67

Početné stavy Federálneho policajného zboru určí vláda Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky. Početné stavy Zboru hradnej polície určí prezident Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky.

§ 68

Minister vnútra môže

a) povolať na plnenie úloh Federálneho ministerstva vnútra policajtov zaradených vo Federálnom policajnom zbore,

b) poveriť službu Federálneho policajného zboru plnením úloh štátnej správy uložených všeobecne záväznými právnymi predpismi Federálnemu ministerstvu vnútra,

c) vyčleniť do svojej podriadenosti niektoré služby Federálneho policajného zboru.

§ 69
Povinnosti mlčanlivosti

(1) Policajti a každý, kto plní úlohy podľa tohto zákona, sú povinní zachovávať mlčanlivosť o skutočnostiach, s ktorými sa oboznámili pri plnení úloh policajných zborov alebo v súvislosti s nimi a ktoré v záujme právnických a fyzických osôb vyžadujú, aby zostali utajené pred nepovolanou osobou.

(2) Od povinnosti mlčanlivosti môžu oslobodiť v odbore svojej pôsobnosti riaditeľ Federálneho policajného zboru a náčelník vojenskej zložky Kancelárie prezidenta Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky.

§ 70
Právomoc vojenských súdov

Policajti podliehajú právomoci vojenských súdov[8]) a ustanoveniam o trestných činoch vojenských.

Prechodné ustanovenia

§ 71

Pokiaľ sa v iných všeobecne záväzných právnych predpisoch hovorí o Zbore národnej bezpečnosti, Pohraničnej stráži, Správe ochrany prezidenta Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky alebo o príslušníkoch Zboru národnej bezpečnosti alebo Pohraničnej stráže rozumie sa tým podľa povahy veci Federálny policajný zbor, Zbor hradnej polície a policajti.

§ 72

(1) Policajtmi sa dňom účinnosti tohto zákona stávajú príslušníci Zboru národnej bezpečnosti zaradení v odbore pôsobnosti Federálneho ministerstva vnútra.

(2) Príslušníci Pohraničnej stráže v služobnom pomere vojaka z povolania sa dňom účinnosti tohto zákona stávajú policajtmi Federálneho policajného zboru, pokiaľ sa v lehote do 30 dní od nadobudnutia účinnosti tohto zákona nerozhodnú inak.

(3) Služobný pomer policajtov sa spravuje osobitným zákonom.[3])

§ 73

(1) Vojaci, ktorí ku dňu účinnosti tohto zákona vykonávajú základnú službu v útvaroch a jednotkách Pohraničnej stráže, dokončia túto službu v dĺžke ustanovenej osobitným zákonom[16]) v útvaroch služby cudzineckej a pohraničnej polície Federálneho policajného zboru.

(2) Vojenská základná služba vykonávaná v útvaroch služby cudzineckej a pohraničnej polície Federálneho policajného zboru sa považuje za službu vykonávanú v ozbrojených silách Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky.

§ 74

Práva a povinnosti vyplývajúce zo služobného pomeru a iných vzťahov príslušníkov Zboru národnej bezpečnosti zaradených v odbore pôsobnosti Federálneho ministerstva vnútra a príslušníkov Pohraničnej stráže v služobnom pomere vojaka z povolania, ktoré nezanikli do dňa účinnosti tohto zákona, preberá Federálne ministerstvo vnútra.

§ 75

Prevod nehnuteľností a ďalších prostriedkov pre zabezpečenie činnosti Federálneho policajného zboru z Ministerstva vnútra Českej republiky a Ministerstva vnútra Slovenskej republiky na Federálne ministerstvo vnútra upraví dohoda medzi jednotlivými ministrami vnútra.

§ 76
Zrušovacie ustanovenie

Zrušujú sa:

1. Zákon č. 69/1951 Zb. o ochrane štátnych hraníc.

2. Zákon č. 40/1974 Zb. o Zbore národnej bezpečnosti v znení zákona č. 74/1990 Zb. a čl. I zákona č. 385/1990 Zb.
3. § 1 a 2 zákona č. 20/1990 Zb. o zriadení Správy ochrany prezidenta Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky a o Hradnej stráži Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky.
4. Vyhláška Federálneho ministerstva vnútra č. 59/1976 Zb. o pomocníkoch Pohraničnej stráže.
5. Vyhláška Federálneho ministerstva vnútra č. 12/1979 Zb. o preukazovaní príslušnosti k Zboru národnej bezpečnosti a oprávnenia na plnenie jeho úloh.
6. Vyhláška Federálneho ministerstva vnútra č. 135/1983 Zb. o ochrane majetku v socialistickom spoločenskom vlastníctve.
7. Vyhláška Federálneho ministerstva vnútra č. 3/1984 Zb. o Pomocnej stráži Verejnej bezpečnosti.
8. Nariadenie ministra Národnej bezpečnosti č. 70/1951 Zb. o práve príslušníka Pohraničnej stráže použiť zbraň.
9. Nariadenie ministra vnútra Československej socialistickej republiky č. 15/1974, ktorým sa upravuje spôsob a rozsah zákrokov alebo nevyhnutných opatrení príslušníkov Zboru národnej bezpečnosti mimo služby (registrované v čiastke 6/1974 Zb.).
10. Nariadenie ministra vnútra Československej socialistickej republiky č. 16/1974 o prostriedkoch, ktoré príslušníci Zboru národnej bezpečnosti používajú pri služobných zákrokoch (registrované v čiastke 6/1974 Zb.) v znení nariadenia ministra vnútra Československej socialistickej republiky č. 15/1983 (registrované v čiastke 24/1983 Zb.).
11. Nariadenie ministra vnútra Československej socialistickej republiky č. 3/1983 o povolávaní vojakov Československej ľudovej armády v činnej službe na plnenie úloh Zboru národnej bezpečnosti (registrované v čiastke 13/1983 Zb.).
12. Nariadenie ministra vnútra Československej socialistickej republiky č. 11/1983 o preukazovaní príslušnosti k Pohraničnej stráži (registrované v čiastke 23/1983 Zb.).

§ 77
Účinnosť

Tento zákon nadobúda účinnosť dňom vyhlásenia.

Havel v. r.

Dubček v. r.

Čalfa v. r.

1) Napr. zákon ČNR č. 200/1990 Zb. o priestupkoch, zákon SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení zákona SNR č. 524/1990 Zb., zákon č. 216/1991 Zb. o cestovných dokladoch a cestovaní do zahraničia.

2) Napr. zákon č. 68/1965 Zb. o pobyte cudzincov na území Československej socialistickej republiky, zákon č. 498/1990 Zb. o utečencoch, zákon č. 216/1991 Zb.

3) Zákon č. 334/1991 Zb. o služobnom pomere policajtov zaradených vo Federálnom policajnom zbore a v Zbore hradnej polície.

4) § 1 písm. a) zákona č. 384/1990 Zb. o vymedzení pôsobnosti Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky vo veciach vnútorného poriadku a bezpečnosti.
§ 161 ods. 4 Trestného poriadku.

5) Zákon č. 135/1991 Zb. o Kancelárii prezidenta Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky.

6) Zákon ČNR č. 200/1990 Zb.
Zákon SNR č. 372/1990 Zb. v znení zákona SNR č. 524/1990 Zb.

7) Zákon č. 68/1965 Zb.

8) Zákon č. 141/1961 Zb. o trestnom konaní súdnom (Trestný poriadok) v znení neskorších predpisov.

9) § 8 zákona ČNR č. 37/1989 Zb. o ochrane pred alkoholizmom a inými toxikomániami.
§ 2 vyhlášky Ministerstva zdravotníctva a sociálnych vecí Českej socialistickej republiky č. 187/1989 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o ochrane pred alkoholizmom a inými toxikomániami.
§ 8 zákona SNR č. 46/1989 Zb. o ochrane pred alkoholizmom a inými toxikomániami.
§ 2 vyhlášky Ministerstva zdravotníctva a sociálnych vecí Slovenskej socialistickej republiky č. 190/1989 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o ochrane pred alkoholizmom a inými toxikomániami.

10) Zákon ČNR č. 283/1991 Zb. o Polícii Českej republiky.
Zákon SNR č. 204/1991 Zb. o Policajnom zbore Slovenskej republiky.

11) § 89 ods. 5 Trestného zákona.

12) § 15 zákona ČNR č. 200/1990 Zb.
§ 15 zákona SNR č. 372/1990 Zb.

13) § 18 zákona ČNR č. 200/1990 Zb.
§ 18 zákona SNR č. 372/1990 Zb.

14) § 22 ods. 3 zákona č. 244/1991 Zb. o Federálnej bezpečnostnej informačnej službe a o používaní spravodajských prostriedkov.

15) Vyhláška Federálneho ministerstva vnútra č. 99/1989 Zb. o pravidlách premávky na pozemných komunikáciách (pravidlá cestnej premávky) v znení vyhlášky Federálneho ministerstva vnútra č. 24/1990 Zb.

16) § 27 zákona č. 92/1949 Zb. branný zákon v znení neskorších predpisov.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.